

ήχο. Αφού επιστρέψει κάτω το μήλο, ο μικρός κώνος που εφαρμόζει στον άλλο διακόπτει την ροή, ώστε να μη σφυρίζει πλέον. Πάλι λοιπόν θα επαναφέρουμε τα σχετικά με το βέλος και θα τα αφήσουμε έτσι. Αφού γεμίσει το ΓΒ δοχείο, πάλι θα αδειάσει μέσω κάποιου κρουνού που έχει κλειδί. Θα γεμίσουμε το ΑΔ, όπως και προηγουμένως.

ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Κατασκευή υδραυλικού οργάνου¹⁴⁵.

Έστω κάποιος μικρός χάλκινος κυλινδρικός βωμός, ο ΑΒΓΔ, στον οποίο υπάρχει νερό. Στο νερό τοποθετούμε κοίλο ημισφαιρικό δοχείο στραμμένο προς τα κάτω, το οποίο ονομάζεται πνιγέας, το ΕΖΗΘ, που έχει ανοίγματα διαρροής στο υγρό στο κάτω μέρος, το προς τον πυθμένα. Από την κορυφή του πνιγέα εκτείνονται δύο σωλήνες που διαπερνούν και ενώνονται με τον ίδιο, πάνω από το μικρό βωμό. Ο ένας, ο ΗΚΛΜ, είναι λυγισμένος στο μέρος που εξέχει του μικρού βωμού και είναι κολλημένος με κυλινδρικό κιβώτιο, το ΝΞΟΠ, το οποίο έχει το στόμιο του προς τα κάτω και την εσωτερική επιφάνεια κατασκευασμένη κάθετη για έμβολο. Σ' αυτό (τίθεται) εφαρμοστό έμβολο έστω το ΡΣ, ώστε να μην διαφεύγει πλάγια ο αέρας. Με το έμβολο έστω συμφυής ράβδος, η ΤΥ, πολύ στιβαρή. Σε αυτήν εφαρμόζει άλλη ράβδος, η ΥΦ, που κινείται γύρω από περόνη που είναι στο Υ. Η ίδια λειτουργεί σαν γεράνι προς κάθετη ράβδο την ΨΧ που είναι σταθερή.

Στο κυλινδρικό κιβώτιο ΝΞΟΠ, στον πυθμένα βρίσκεται πάνω άλλο μικρό κυλινδρικό κιβώτιο, το Ω, που είναι ενωμένο με αυτό και ταπωμένο στο πάνω μέρος και έχει τρύπα εκεί, από την οποία ο αέρας εισέρχεται στο κιβώτιο. Έστω κάτω από την τρύπα λεπίδα που φράσσει αυτή και που συγκρατιέται από περόνες που έχουν κεφαλή διαμέσω τρυπών, ώστε να συγκρατείται η λεπίδα, η οποία ονομάζεται

145 Η ύδραυλις. Μουσικό όργανο το οποίο αναφέρεται από τον Vitruvius και το Αθήναιο αλλά και κατά την Βυζαντινή εποχή. Βλ. Βυζαντίου Γεύσεις σελ.148. Για την ανακάλυψη της και την ανακατασκευή της βλ. Καρασμάνης Β., «Η αρχαία Ύδραυλις και η ανακατασκευή της», 65, Αρχαιολογία και Τέχνες, τεύχος 95, Ιούνιος 2005, Αγγελουπούλου Άλκηστις, Η αρχαία ύδραυλις, ανακάλυψη ανακατασκευή, Πτυχιακή Εργασία, Ληξούρι 2006. Σύμφωνα με τον De Rochas ο Τερτυλιανός (De anima, cap. XIV) απέδιδε το όργανο στον Αρχιμήδη, κεφ LXVI σημ 82. Για περισσότερες λεπτομέρειες και σύγκριση της υδραύλεως του Ήρωνα με αυτή του Κτησιβίου βλ. Drachmann σελ.7 και εξής.